

Kaškės

Trumpas įvadas | žaidimą

Lietuvių loginis stalo žaidimas „Kaškės“ yra pradėtas kurti 2009 m. kovą, baigtas – 2010 m. spalį, o į gyvenimą paleistas už mėnesio, lapkritį. Jis žaidžiamas šviesiomis ir tamsiomis kaškėmis ant 7x7 arba 9x9 langelių lentelių, jo ėjimai ir kirtimai yra tokie pat kaip ir šaškių.

Kadangi lietuvius kartu su latviais pasaulyje vadina baltais, tai mums labiau tinka žaisti ant baltų langelių, o ne ant tamsių ar juodų. Todėl žaidimas „Kaškės“ žaidžiamas tik ant baltų langelių, vidurinis lentelės langelis, dėl kurio ir vyksta šiame žaidime kova, yra baltas ir pagrindinis.

Žaidimas ant lentelės 7x7 su 22 kaškėmis – 11 šviesių ir 11 tamsių – vadinamas „Kaškėmis“, o ant 9x9 lentelės su 28 kaškėmis – 14 šviesių ir 14 tamsių – „Didžiosiomis kaškėmis“. Ant „Kaškių“ lentelės 1, 2 ir 3-os eilučių baltų langelių, kurių šiose eilutėse viso yra 11, statomos šviesios kaškės, o ant 7, 6 ir 5-os eilučių baltų langelių, kurių tose eilutėse taip pat yra 11, statomos tamsios kaškės. Panašiai kaškės statomos ir ant „Didžiųjų kaškių“ lentelės.

Kaškėmis lentelėje einama taip pat kaip ir šaškėmis – įstrižai per vieną langelį, bet tik baltaisiais langeliais, kertama taip pat kaip ir šaškėmis. Esminis „Kaškių“ žaidimo skirtumas nuo šaškių yra tas, kad naujajame žaidime nėra damkių, kaškės gali eiti pirmyn ir atgal, o taškai gaunami tik kaškes pastačius ant nekertamo centrinio lentelės langelio N4, kuris vadinamas „kašiu“. Jeigu susiklosto padėtis, kad kitas ėjimas yra dviejų skirtingų priešininko kaškių kirtimas, o viena kaškė stovi „kašio“ kertamame laukelyje, tai kaškės nukirtimas „kašio“ langelyje yra privalomas.

Šviesios ar tamsios kaškės, atsistojušios ant vidurinio lentelės langelio su apverstu dvigubu žodžiu „kašis“ ir krepšinio lanko su tinkleliu piešiniais, gauna po vieną tašką ir dedamos už lentelės ribų nuo šviesiomis kaškėmis žaidžiančio pusės (nuo 1-osios eilutės) iš dešinės, o iškirstos kaškės dedamos už lentelės ribų iš šviesiosiomis kaškėmis žaidžiančio kairės.

Kadangi rungtynes pradeda šviesieji, po ko seka tamsiųjų kirtimai, tai nuo pat pradžių kai kurie ėjimai šviesiesiems yra blogi. Netinkama šviesiųjų pradžia – M3-N4, nes po tamsiųjų kirtimo – O5-M3, o šviesiųjų kirtimo L2-N4 – šviesieji, atsistoję ant nekertamo vidurinio lentelės langelio N4, gauna vieną tašką ir taškus gavusi kaškė iškrenta iš tolimesnio žaidimo. Tuo pačiu tamsieji įgauna vienos kaškės kiekybinį pranašumą ir vėliau tai gali lemti šviesiųjų pralaimėjimą. Netinkama taip pat šviesiųjų pradžia O3-N4, nes po tamsiųjų kirtimo M5-O3, o šviesiųjų – P2-N4 – šviesieji taip pat N4 langelyje gauna vieną tašką ir taškus gavusi kaškė vėl iškrenta iš tolimesnio žaidimo. Geros šviesiųjų pradžios yra: M3-L4 arba O3-P4, tada po tamsiųjų kirtimų K5-M3 arba R5-O3, šviesieji kirsdami neatsistoja priverstinai ant N4 langelio, negauna taškų ir neiškrenta iš žaidimo.

„Kaškėse“, nors šiame žaidime žaidžiama dėl taškų ir didesnis taškų skaičius lemia pergalę, negalima skubėti statyti kaškių ant vidurinio, įskaitinio lentelės langelio. Visą laiką reikia galvoti apie žaidybinę strategiją, nes būtina išsaugoti kaškes tolesniam žaidimui. Tris kartus abiemis priešininkams paėjus tą patį ėjimą, skelbiamos lygiosios. Žaidimas gali būti nutrauktas anksčiau laiko, pripažįstant aiškia vieno iš žaidėjų persvarą ir suskaičiuavus būsimus laimėtojo taškus. „Kaškėmis“ vertėtų žaisti tris žaidimus ir po to susumuoti pergalės ir lygiąsias, arba suskaičiuoti žaidėjų per tris žaidimus surinktus taškus.

Toks yra trumpas „Kaškių“ žaidimo paslapčių aprašymas. Mokantys žaisti šaškėmis neturės vargo išmokti žaisti ir „Kaškėmis“, o kitiems šiek tiek padės šis aprašas. Filmuotą išsamesnį pasakojimą apie „Kaškių“ žaidimą rasite: www.ldkparkas.lt/kaskes.

Sukūręs šį žaidimą, savotišką klasikinių šaškių lietuvišką atmainą, ir jį susiejęs su krepšiniu, stengiausi savaip praplėsti lietuviško krepšinio kultūros ribas, taip pat pamėginau papildyti lietuviškų loginių žaidimų kraitelę. Kiek man tai pavyko – parodys ateitis.

Linkiu visiems išmokti ir maloniai laisvalaikiu pasivaržyti „Kaškėmis“!

Pagarbiai, © Algimantas Birbilas, žaidimo kūrėjas

